



GULLSPÅNGS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen

GULLSPÅNGS KOMMUN
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsutskottet
Allmänna utskottet

KVALITETSREDOVISNING

2009



Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. INLEDNING	3
1.1 Metod	4
2. VERKSAMHET	4
2.1 Organisation	5
2.2 Pedagogiska resursteamet	7
3. REDOVISNING AV STATISTIK FÖR 5 OCH 6-ÅRINGAR	7
3.1 5-åringar i Gullspångs kommun	7
3.2 6-åringar i Gullspångs kommun	8
3.2.1 Analys	8
3.2.2 Åtgärder för utveckling	9
3.3 Gullspångs kommuns skolor år 1 – 6.....	9
3.4 Gullstenskolan äldre.....	10
3.4.1 Analys	10
3.4.2 Åtgärder för utveckling	11
3.5 Lärcentrum	11
3.5.1 Redovisning och uppföljning av statistik i Lärcentrum	11
4. LOKALT KVALITETSARBETE	12
4.1 Utdrag ur skolplanen	12
4.2 Uppföljning och utveckling	13
4.3 Utvecklingsgruppernas arbete	13
4.4 Familjecentralen	13
4.5 FAS och kollektivavtal	13
4.6 Vision	14
5. MÅLOMRÅDE 1 PEDAGOGISK UTVECKLING	15
5.1 Mål	15
5.2 Insatser	15
5.3 Resultat och måluppfyllelse	15
5.4 Nationella prov, årskurs 3 – hela kommunen	16
5.5 Nationella prov, årskurs 5 – hela kommunen	16
5.6 Nationella prov, årskurs 9 – hela kommunen	18
5.7 Analys	18
5.8 Åtgärder för utveckling	20
6. MÅLOMRÅDE 2 DEMOKRATI OCH INFLYTANDE	21
6.1 Mål	21
6.2 Insatser	21
6.2.1 Sammanställning av Skolverkets enkät	21
6.2.2 Föräldraenkät F – 6	23
6.3 Resultat och måluppfyllelse	23
6.4 Analys	24
6.5 Åtgärder för utveckling	26
7. MÅLOMRÅDE 3 HÄLSA OCH MILJÖ	26
7.1 Mål	26
7.2 Insatser	27
7.3 Måluppfyllelse	27
7.4 Analys	27
7.5 Åtgärder för utveckling	29
8. MÅLOMRÅDE 4 INTERNATIONALISERING	29
8.1 Mål	29
8.2 Insatser	30
8.3 Måluppfyllelse	30
8.4 Analys	30
8.5 Åtgärder för utveckling	30
9. AVSLUTNING	31

1. Inledning

Statens krav på kvalitetsredovisning föreskrivs i "Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet (SFS 2005:609)". Varje kommun, varje skola, förskola och fritidshem ska årligen, senast den 1 maj, upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning för föregående kalenderår. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja kvalitetsarbetet, bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska göras känd och åtkomlig för var och en. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och åtgärder för ökad måluppfyllelse. Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. I förskolan ska barn och dess vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Denna kvalitetsredovisning ger en övergripande bild och en bedömning av kvaliteten och måluppfyllelsen i verksamheterna inom Barn- och utbildningsutskottets ansvarsområde samt inom Allmänna utskottet under läsåret 08/09 och grundar sig såväl på de kvalitetsredovisningar som gjorts på de egna kommunala enheterna som på externa bedömningar såsom skolinspektionsrapport, yttranden från Myndigheten för Skolutveckling, lärarförbundets undersökning "Sveriges bästa skolkommun" och Analyzers arbetsmiljöenkät.

Kvalitetsredovisningen fungerar framåtsyftande och ligger till grund för utvecklings- och verksamhetsplanering för det kommande läsåret.

Lärande för hållbar utveckling är ett internationellt begrepp. FN deklarerade årtiondet för utbildning för hållbar utveckling, 2005-2015. FN:s och UNESCO:s mål är att integrera värderingar för hållbar utveckling inom alla delar av utbildning och lärande.

Ambitionen är att uppmuntra varaktiga förändringar i människors beteenden för att skapa en hållbar framtid för såväl nuvarande som kommande generationer. Fokus riktas på miljön, ekonomin och rättvisa samhällen.

Skola för hållbar utveckling är en nationell utmärkelse som syftar till att stödja och vara en inspirationskälla i det pedagogiska arbetet med hållbar utveckling från förskola till vuxenutbildning.

Under läsåret har Gullstenskolan äldre samt Bikupan, och Mars och Pluto fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling, vilket innebär att Gullspångs kommun är **först i Sverige med att ha samtliga skolor och förskolor inom BU "certifierade" som Skola för hållbar utveckling!**

Läraryrket utser Sveriges bästa skolkommuner för att sätta fokus på kommunens viktiga roll som huvudmän för skolan. Förhoppningen är att utmärkelsen Bästa skolkommun ska inspirera kommuner att satsa på dem som skapar den goda skolan – elever, lärare och skolledare.

Till grund för utmärkelsen ligger 12 kriterier, bl.a betygresultat i åk 9, kommunen som avtalspart, friska lärare och lärartäthet.

I höstas fick vi **för andra året i rad Läraryrket utmärkelse Skaraborgs bästa skolkommun.**

Skolinspektionen har tillsynsansvar över förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning, vilket betyder att Skolinspektionen kontrollerar att kommunen följer de lagar och andra bestämmelser som gäller för verksamheten. Skollag, skolformsförordningar, läroplaner, kursplaner och övriga föreskrifter är bindande för verksamheten. En följd av den regelbundna tillsynen kan vara konkreta krav eller förslag på åtgärder som ska eller bör vidtas med anledning av resultatet.

I våras har Gullspångs kommun blivit granskat av skolinspektionen. Den regelblunda tillsynen har bekräftat att **vi bedriver en bra verksamhet** för barn, unga och vuxna i kommunen. Den kritik som riktades mot oss har vi redan åtgärdat och enligt Skolinspektionens bedömning, beslut Dnr 43-2008:358, bör det vara möjligt för kommunen att uppnå kraven i de nationella bestämmelserna.

I år har vi anlitat företaget Analyzer för att genomföra en arbetsmiljöundersökning bland **samtliga anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen. Undersökningen visar att vår framgång beror på**

de motiverade och nöjda medarbetare som i stor utsträckning har den kompetens och erfarenhet som behövs för att kunna utföra ett bra arbete. Se bilaga 1, medarbetarundersökning 2008.

1.1 Metod

Arbetet med denna kvalitetsredovisning har till stor del skett i ledningsgruppen och baserats på förskolors, fritidshems, förskoleklassers och skolors egna redovisningar samt statistik, budgetuppföljningar och det material som kommit oss till handa från såväl interna som externa intressenter. Det systematiska kvalitetsarbete som syftar till att identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, sammanfattats och slutsatser dras utifrån ett helhetsperspektiv. I analysdelen använder vi oss av den kunskap som vi under läsåret konstruerat med hjälp av reflektion, enkätsvar, intervjuer, lärande samtal och strukturerade observationer.

Ledningsgruppen följer Skolverkets Allmänna råd och kommentarer (2006). För att stämma av hur långt vi kommit i det löpande förbättringsarbete samt för att identifiera områden som är särskilt angelägna för att utveckla, har vi gemensamt bedömt och analyserat resultaten från Skolplanens fyra prioriterade målområden: Pedagogisk utveckling, Demokrati och inflytande, Hälsa och miljö och Internationalisering. Vi riktar uppmärksamhet mot uppföljningen av elevers måluppfyllelse och arbetet med likabehandlingsplaner och de årliga planerna. Vi beskriver också den nuvarande situationen för barn/elever i svårigheter, elever med annat modersmål än svenska samt flickor och pojkar respektive manliga och kvinnliga studerande.

En sammanvägning har gjorts av resultaten från de fyra rektorsområdena: Gullstensskolan yngre, Gullstensskolan äldre, Regnbågsskolan och Lärcentrum.

Kvalitetsredovisningen är upplagd i 5 steg:

1. Mål
2. Insatser
3. Resultat och måluppfyllelse
4. Analys
5. Åtgärder för utveckling

Bedömningarna av resultat och måluppfyllelse har gjorts utifrån en femgradig skala:

1. Ännu inte nått målet
2. På god väg att nå målet
3. Delvis nått målet
4. Gott resultat
5. Mycket gott resultat

2. Verksamhet

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskoleverksamhet, grundskola, särskola, kultur- och biblioteksverksamhet, fritidsgårdar och förberedelseklass för asylsökande barn.

Allmänna utskottet ansvarar för Lärcentrum inkl. Kommunal vuxenutbildning, Svenska för invandrare, Särsvux, Ungdomsgymnasiets individuella program, Lärcentrum inkl Arbetsmarknadsenhet.

Det statliga kravet på kvalitetsredovisning omfattar förskola, fritidshem och skola, varför kultur- och biblioteksverksamhet, arbetsmarknadsenhet, samt fritidsgårdar inte redovisas.

Barn och utbildningsverksamheten är fördelad på tre rektorsområden med 119 tjänster och 947 barn/elever i åldrarna 1-18 år. Kvalitetsredovisningen omfattar även Lärcentrum som lyder under det allmänna utskottet.

2.1 Organisation

1. Regnbågsskolans rektorsområde: förskola 1-3 år, förskola 4-5 år, familjedaghem, fritidshem och åk F – 6 i Hova, familjecentralen och pedagogiska resursteamet.
28,60 tjänster i förskola/skola, 218 barn/elever
2. Gullstensskolan yngres rektorsområde: åk F – 6 i Gullspång, åk F – 6 i Otterbäcken, fritidshem, förberedelseklass, förskola i Otterbäcken, förskola Lysmasken, fritidshem,
36,25 tjänster i förskola/skola, 291 barn/elever
3. Gullstensskolan äldres rektorsområde: åk 7 – 9 från hela kommunen, särskolan i Gullspång, fritids-
gård samt kommunal musikskola.
31,61 tjänster, 190 elever i årskurs 7-9 och 6 elever i särskolan.

Lärcentrum sorterar politiskt under Kommunstyrelsens Allmänna utskott och verksamheten leds av rektor tillika arbetsmarknadschef som lyder direkt under kommunchefen.

I enheten **Lärcentrum** ingår följande verksamheter:

- Kommunal vuxenutbildning
- Svenska för invandrare, sfi
- Särsvux
- Ungdomsgymnasiets Individuella program
- Arbetsmarknadsenhet

Antal elever uppgår sammanlagt till 77 deltagare 15 okt och 93 deltagare 15 april

I Lärcentrum ingår dessutom högskole- & universitetskurser (via TeleBild eller webb), föreläsningar & seminarier, uppdragsutbildningar, kartläggningsuppdrag och meritportfölj.

På Lärcentrum erbjuds kompetensgivande vuxenutbildning på grundläggande, gymnasial och högskolenivå, särsvux, svenska för invandrare, uppdragsutbildning samt gymnasiets individuella program.

För ungdomar i gymnasieåldrarna erbjuds via individuella programmet möjlighet att i kombination med arbetslivspraktik även studera kärnämnen på grundläggande och/eller gymnasienivå.

Vuxenutbildningen består till en mindre del av sammanhållen utbildning av gymnasiets kärnämnen och Sfi, men även kursutformad utbildning erbjuds liksom enstaka kurser inom omvårdnad och datorkunskap.

2004 togs nyckeltal fram för personalresurser inom skolförvaltningens olika verksamhetsområde enligt följande:

Förskola	2,75 tjänster per avdelning varav 2.0 förskollärare och 0.75 barnskötare*.
Förskoleklass	1,0 tjänst per klass exklusive Gallernäset
Fritidshem	1,0 tjänst per 20 barn
Årskurs 1-6	8,0 lärare per 100 elever, särskilt stöd tillkommer
Årskurs 7-9	8,4 lärare per 100 elever, särskilt stöd tillkommer

- I ett nämndbeslut taget den 040225 fastställdes att kompetenskraven inom förskolan ska vara 2 förskollärare och 0.75 barnskötare per avdelning. Det innebär att vid pensionsavgångar kommer barnskötare att växlas ut till förskollärare och ca 2015 är målet nått.

Förskolan Lysmasken	96
Förskolan Bikupan, Mars och Pluto	73
Förskolan Näckrosen, Musslan	19
Totalt	188

Tabell 1 Antal inskrivna barn i förskolan våren 2008

Förskolan Lysmasken	82
Förskolan Bikupan, Mars och Pluto	82
Förskolan Näckrosen, Musslan	23
Totalt	187

Tabell 2 Antal inskrivna barn i förskolan våren 2009

Gullspång	-
Hova	5
Totalt	5

Tabell 3 Antal inskrivna barn i familjedaghem våren 2008

Gullspång	-
Hova	5
Totalt	5

Tabell 4 Antal inskrivna barn i familjedaghem våren 2009

Fritidshemmet Guldstenen	55
Fritidshemmet Regnbågsskolan	62
Fritidshemmet Snäckan	20
Totalt	137

Tabell 5 Antal inskrivna barn i skolbarnsomsorgen våren 2008

Fritidshemmet Guldstenen	50
Fritidshemmet Regnbågsskolan	62
Fritidshemmet Snäckan	19
Totalt	131

Tabell 6 Antal inskrivna barn i skolbarnsomsorgen våren 2009

Gullspång	9
Hova	0

Tabell 7 Antal elever i särskolan och gymnasiesärskolan våren 2008

Gullspång	6
Hova	1

Tabell 8 Antal elever i särskolan och gymnasiesärskolan våren 2009

Antal elever per lärare	Lärare	Elever	Lärare/	Lärare	Elever	Lärare/
	2007		100 elev	2008		100 elev
Gullstensskolan, yngre 1 - 6	10,5	122	8,6	10,5	124	8,5
Gullstensskolan, äldre 7-9	25,7	240	10,7	24,25	223	10,8
Regnbågsskolan 1 - 6	14,4	161	8,9	14,1	151	9,3
Gallernäset 1 – 6	4,0	43	9,3	3,8	34	11,2
Totalt i verksamheten	56,1	566	9,5	52,65	532	9,95

Tabell 9 Antal elever år 1 - 6 våren 2008

Antal elever per lärare	Lärare	Elever	Lärare/			
	2009		100 elev			
Gullstensskolan, yngre 1 - 6	10,86	129	8,4			
Gullstensskolan, äldre 7-9	22,25	190	11,7			
Regnbågsskolan 1 - 6	12,60	136	9,2			
Gallernäset 1 – 6	3,3	34	9,7			
Totalt i verksamheten	49	489	9,75			

Tabell 10 Antal elever år 1 – 6 våren 2009

2.2 Pedagogiska resursteamet

Pedagogiska resursteamet är en övergripande, konsultativ och fristående verksamhet vars arbete främst ska vara förebyggande och vänder sig till barn och ungdomar 1-18 år. Målet för verksamheten är att genom att utveckla synsätt och förhållningssätt kring barn i svårigheter bidra till förverkligandet av en "Skola för alla".

Antalet tjänster i det pedagogiska resursteamet har varit 6,75 fördelade enligt följande:

Specialpedagog	2,0*
Socionom	1,75
Skolsköterska	2,0**
Talresurs	1,0***
Psykolog	tjänsten köps vid behov

*tjänsten har minskat med 100 % under året

**tjänsten har minskat med 0,50% under året

***tjänsten har finansierats med hjälp av skolutvecklingskonto

3. Redovisning av statistik för 5 och 6-åringar

På samtliga förskolor i Gullspångs kommun görs en årlig uppföljning enligt inlärningsgången i Sternermetoden.

3.1 5-åringar i Gullspångs kommun

Bland femåringarna genomförs inte hela Sternermetoden utan endast:

- ☒ Lyssnandelekar
- ☒ Rim och ramsor
- ☒ Meningar och ord
- ☒ Stavelser

Barn som behärskar/förstår:

5-åringar Antal	Lyssnandelekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser
40	40	38	34	37

Tabell 11 våren 2008

Barn som behärskar/förstår:

5-åringar Antal	Lyssnandelekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser
35	33	31	33	27

Tabell 12 våren 2009

3.2 6-åringar i Gullspångs kommun

- ☒ Lyssnandelekar
- ☒ Rim och ramsor
- ☒ Meningar och ord
- ☒ Stavelser

- ☒ Första ljudet i ord
- ☒ Segmentering, räkna ljud
- ☒ Läser

Barn som behärskar/förstår:

6-åringar Antal	Lyssnandelekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser	Första ljudet i ord	Segmentering, räkna ljud	Läser
51	51	50	50	50	41	30	16

Tabell 13 våren 2008

Barn som behärskar/förstår:

6-åringar Antal	Lyssnandelekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser	Första ljudet i ord	Segmentering, räkna ljud	Läser
43	41	43	40	41	34	25	12

Tabell 14 våren 2009

3.2.1 Analys

Förskolan och förskoleklass har inte mål att uppnå utan endast mål att sträva efter. Vi vill ändå dokumentera hur många barn som behärskar och har en förståelse för grunderna i språklig medvetenhet. Generellt ser vi ett litet försämrat resultat i förskoleklass trots att vi prioriterat kompetensutveckling inom språkområdet i förskolan. Det har funnits flera barn med annat modersmål än svenska i grupperna och flera med språksvårigheter som haft talstöd.

Fokus i grupperna har lagts på språkliga övningar och att utnyttja alla situationer, både i leken och i samlingen till berättande och samtal, allt för att barnens språkliga förmåga skulle utvecklas optimalt. Ändå kommer några av barnen troligtvis att behöva extra stöd vid läs och skrivinläring framöver.

3.2.2 Åtgärder för utveckling

Pedagogerna inom förskolan har påbörjat en TRAS-utbildning. (Tidig Registrering Av Språk). Inom ramen för skolutveckling har vi satsat extra resurser och utbildat talstöd i TRAS. Talstödsresurserna har varit utbildningsledare för andra. TRAS ingår som en del i arbetet att kartlägga och tydliggöra barnens språkliga utveckling. Detta arbete kommer under året att vidareutvecklas.

Några i personalgruppen kommer under hösten att påbörja en 10p kurs i Reggio Emilia vid Högskolan I Skövde. I förlängningen kommer dessa personer vara en hjälp och inspiration i arbetet med pedagogisk dokumentation i förskolan.

3.3 Gullspångs kommuns skolor åk 1 - 6

Förra året redovisade vi endast måluppfyllelse i svenska, engelska och matematik.

På samtliga skolor i Gullspångs kommun görs nu en årlig uppföljning av måluppfyllelse i samtliga ämnen.

Åk 3 och åk 5 har genomfört nationella prov. Resultaten för åk 3 och åk 5 bygger på resultaten i de nationella proven och på våra sammanlagda bedömningar. Även elever som riskerar att inte nå målen är medräknade i sammanställningen.

Elever per årskurs	Elever som ännu inte nått målen i svenska	Elever som löper risk att inte nå målen i svenska	Elever som ännu inte nått målen i matematik	Elever som löper risk att inte nå målen i matematik	Elever som ännu inte nått målen i engelska	Elever som löper risk att inte nå målen i engelska
Åk 1 43 st	2 st = 5 %	2 st = 5 %			Ingår inte i timplanen	
Åk 2 60 st	4 st = 7 %	12 st = 20 %	3 st = 5 %	5 st = 8 %	Ingår inte i timplanen	
Åk 3 54 st	10 st = 18 %	4 st = 7 %	8 st = 15 %	10 st = 18 %	4 st = 7 %	
Åk 4 50 st	2 st = 4 %	2 st = 4 %	1 st = 2 %	2 st = 4 %	1 st = 2 %	
Åk 5 41 st	4 st = 10 %	3 st = 7 %	5 st = 12 %	4 st = 10 %	4 st = 10 %	1 st = 2 %
Åk 6 71 st	7 st = 10 %	4 st = 6 %	8 st = 11 %	4 st = 6 %	7 st = 10 %	2 st = 3 %

Tabell 15 våren 2008 måluppfyllelse åk 1-6

Antal elever	Åk 3 62		Åk 5 49	
	Når målen	Når inte	Når målen	Når inte
Matematik	55 89%	7 11%	44 90%	5 10%
Svenska	49 84%	9 16%	40 87%	6 13%
Svenska som andra språk	1 25%	3 75%	2 67%	1 33%

	På väg	Risk	Når målen	Når inte
Bild	61 98%	1 2%	49 100%	-
Idrott	61 98%	1 2%	46 94%	3 6%
Slöjd	61 98%	1 2%	46 94%	3 6%
Musik	60 97%	2 3%	49 100%	-
Hem och k.	-	-	49 100%	-

	På väg	Risk	Når målen	Når inte
No Biologi	57 92%	5 8%	49 100%	-
Kemi	-	-	49 100%	-
Fysik	-	-	49 100%	-
Teknik	-	-	49 100%	-

	På väg		Risk		När målen		När inte
So							
Samh.kuns.	55	89%	7	11%	49	100%	-
Religion	-		-		49	100%	-
Historia	-		-		49	100%	-
Geografi	-		-		49	100%	-

	På väg		Risk		När målen		När inte
Engelska	58	94%	4	6%	38	78%	11 22%

Tabell 16 våren 2009 måluppfyllelse åk 3 och 5

3.4 Gullstenskolan äldre- slutbetyg

Årskurs 9 VT 2009

Ämne	---		G		VG		MVG		TOT
	Ant	%	Ant	%	Ant	%	Ant	%	
BI, Biologi	5	8.1	21	33.9	28	45.2	8	12.9	62
BL, Bild	2	3.2	18	29.0	23	37.1	19	30.6	62
EN, Engelska	4	6.5	28	45.2	23	37.1	7	11.3	62
FR2, Franska 2	1	16.7	1	16.7	1	16.7	3	50.0	6
FY, Fysik	6	9.7	20	32.3	25	40.3	11	17.7	62
GE, Geografi	4	6.5	26	41.9	22	35.5	10	16.1	62
HI, Historia	5	8.1	30	48.4	14	22.6	13	21.0	62
HKK, Hem- och konsumentkunskap	4	6.5	24	38.7	29	46.8	5	8.1	62
IDH, Idrott och hälsa	5	8.1	17	27.4	25	40.3	15	24.2	62
KE, Kemi	5	8.1	27	43.5	23	37.1	7	11.3	62
MA, Matematik	4	6.5	35	56.5	16	25.8	7	11.3	62
MU, Musik	3	4.8	17	27.4	33	53.2	9	14.5	62
RE, Religionskunskap	5	8.1	20	32.3	25	40.3	12	19.4	62
SH, Samhällskunskap	6	9.7	26	41.9	23	37.1	7	11.3	62
SL, Slöjd	4	6.5	27	43.5	20	32.3	11	17.7	62
SP, Spanska			2	14.3	8	57.1	4	28.6	14
SV, Svenska	4	6.5	27	43.5	25	40.3	6	9.7	62
SVA, Svenska som andraspråk	1	100.0							1
TK, Teknik	6	9.7	21	33.9	30	48.4	5	8.1	62
TY2, Tyska 2			2	15.4	8	61.5	3	23.1	13
	74	7.2	389	37.9	401	39.1	162	15.8	1026

Tabell 17 våren 2009

3.4.1 Analys

Det är alltid lika oroväckande när elever inte når målen. Enligt lagen är skolan skyldig och har ansvar för att alla elever når målen.

Detta läsår är första året som åk 3 haft Nationella prov i svenska och matematik. Vi tror att dessa prov kan ha stor betydelse för att få en tydligare bild av elevernas behov och vad i undervisningen vi behöver fokusera på och hur vi ska anpassa undervisningen.

Svårigheter i läs- och skrivförmågan slår igenom i alla ämnen och allt tydligare med stigande ålder. Vi behöver bli bättre på att hitta elevernas närmaste utvecklingszon när det gäller läsnivå. Från årskurserna

3 – 4 och i åk 6 - 7 ser vi kritiska år eftersom kraven stegras ex. genom fler timmar i skolan, högre krav i kursplan, svårare läromedel/mer avancerade texter och lärarbyte.

Även under detta år har vi prioriterat arbetet med elever som av olika anledningar befinner sig i svårigheter. Extra resurser har kopplats till de elever som inte når målen. Vi har även uppmärksammat situationer där det funnits risk för att elever inte når målen och vi har försökt att förebygga riskerna genom bl. a. utökad samverkan med IFO, BUP och primärvården. Elever i riskgruppen har fått anpassat material, anpassade läxor och alternativa hjälpmedel. En del har haft enskild specialundervisning eller stöd i liten grupp. I några klasser har man satsat på mer lärarresurs i klassrummet och glädjande nog har vi under året sett framsteg hos alla elever, även om alla, ännu inte nått målen fullt ut.

Slutbetygen i år för årskurs 9 är bättre än förra året. Det var endast tre elever som började på kommunens Individuella Program. Noterbart är att betygen i idrott, slöjd och bild avviker från mängden då betygen är högre. Detta är ämnen där läs och skrivförmåga inte har riktigt lika stor betydelse som i andra ämnen.

3.4.2 Åtgärder för utveckling

För att klara uppdraget med samtliga elevers måluppfyllelse krävs resurser för stödåtgärder, kompetensutveckling ex. i Språkutvecklande arbetssätt och fortsatt satsning på alternativa hjälpmedel, ännu mer utökad samverkan med de miljöer som elever berörs av och en tydlig ledning.

Samtliga behöver uppmärksamma de kritiska tillfällen/årskurser som finns i elevernas skolgång och samarbeta för att förebygga dessa.

3.5 Lärcentrum

3.5.1 Redovisning och uppföljning av statistik i Lärcentrum

Individuella programmet – ungdomsgymnasiet

Ämne	Antal elever	Antal IG (vt08)	Nationella prov vt09 Antal betyg				Betyg vt09 *) Antal betyg			
			IG	G	VG	MVG	IG	G	VG	MGV
Svenska	16	8	0	14	2	0	0	7	2	0
Engelska	15	9	0	13	2	0	0	7	2	0
Matematik	14	8	2	11	0	1	0	5	0	1

*) Betyg har ej skrivits ut för de elever som saknade eller redan hade G eller IG i betyg från grundskolan och som ej förbättrat sitt betyg under läsåret.

IV-eleverna har under läsåret erbjudits möjligheten att förutom kärnämnen enligt ovan även läsa upp sina grundskolebetyg i Kemi, Idrott, Biologi, Samhällskunskap, Historia, Geografi samt Religion. Totalt har vi utfärdat 63 ”nya” och bättre betyg för våra IV-elever.

SFI – Svenska för invandrare

<i>Kurs A</i>				<i>Kurs B</i>				
Antal	IG	G	VG	Antal	IG	G	VG	MVG
10	2	5	3	13	1	9	2	1

<i>Kurs C</i>				<i>Kurs D</i>		
Antal	IG	G	VG	Antal	G	VG
14	2	11	1	4	3	1

Vuxenutbildning – grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Ämne	Antal elever	Betyg			
		IG	G	VG	MVG
Matematik Grund	5				
Svenska Grund	2			1	
Sas Grund	2				
Engelska Grund	7				
Matematik A	16		4	3	2
Matematik B	9		1	5	1
Svenska A	2			1	
Sas A	1			1	
Svenska B	2			1	
Sas B	2			1	1
Engelska A	6			5	1
Engelska B	7		3	1	1

4. Lokalt kvalitetsarbete

4.1 Utdrag ur Skolplanen

Inriktning för arbetet:

I Gullspångs kommuns skolor är förståelsen av uppdraget och det kontinuerliga lärandet centrala dimensioner.

Barn och elever använder olika intelligenser och inlärningsstilar och behöver utveckla strategier för att lösa problem och lära sig att lära i sin egen takt. Detta förhållningssätt är en ledstjärna för all pedagogisk planering, genomförande och utvärdering.

Utifrån vår gemensamma vision betonar vi vikten av utveckling. Utgångspunkten för arbetet är att lära genom egna erfarenheter.

Ett individanpassat lärande är viktigt och gruppens lärande ska också betonas. Varje barn och elev har en individuell utvecklingsplan där elev- och föräldrainsflytandet konkretiseras.

Vi förbereder barnen och eleverna för att leva i en allt mer globaliserad och föränderlig värld där kommunikativ förmåga blir en avgörande faktor för individens framgång.

4.2 Uppföljning och utveckling

Alla mål i våra styrdokument och inom Skolplanens prioriterade områden är viktiga och uppföljning sker löpande under verksamhetsåret. Vid den årliga kvalitetsredovisningen sker dock uppdelning i fyra huvudområden: pedagogisk utveckling, demokrati och inflytande, hälsa och miljö samt internationalisering, vilka följs upp och utvärderas.

Extra vikt läggs vid målområdet internationalisering under år 2009.

4.3 Utvecklingsgruppernas arbete

All personal inom kommunens skolor ingår i någon av de utvecklingsgrupper som är knutna till Skolplanen: *Språklig medvetenhet, Problemlösning, Engelska, Värdegrund, Hälsa och livskunskap, Miljö och Internationalisering*. Personalen från olika verksamheter bildar tvärgrupper och på så sätt skapar vi en mötesplats där vi kan utbyta tankar, idéer och handlingsstrategier för att sedan gå vidare med utvecklingsarbetet i respektive verksamhet. Det erfarenhetsutbyte som sker i utvecklingsgrupper bidrar till samsyn kring olika begrepp och förhållanden. I grupperna ges förutsättningar för att bilda ett gemensamt språk och för att konstruktivt diskutera och reflektera över olika teman. Vid utvärderingen av gruppernas arbete har det uppmärksammats att lärarna upplevt ett dilemma när det gäller att prioritera utvecklingsgruppernas arbete när man har lite tid på enheten för utvecklingsarbete. Positiva erfarenheter från utvecklingsgrupperna har varit: ”bra att träffa personal från andra enheter, bra diskussioner och bra att få byta erfarenheter samt komma överens om en röd tråd genom de olika stadierna”. Lärarna uppskattar studiebesök, föreläsningar och praktiska övningar som skett i grupperna och tycker att utvecklingsgrupperna är en bra introduktion i skolans utveckling där man kan även diskutera synen på betyg och nationella prov, ge varandra boktips, hitta viktiga hållpunkter i elevernas utveckling och bidra förhoppningsvis till ett professionellt synsätt.

4.4. Familjecentralen

Familjecentralen är förlagd till Allaktivitetshuset i Hova och bedriver verksamhet varje fredag mellan 09.00 – 13.00 i samverkan mellan skola, socialtjänst och primärvård.

Under vt'08 söktes återigen bidrag hos Länsstyrelsen för att ytterligare fördjupa och utveckla verksamheten för förebyggande arbete med barn och unga samt deras föräldrar. Glädjande nog fick vi ytterligare projektpengar för att vidareutveckla familjecentralsarbetet till att även kunna erbjudas i Gullspång.

4.5 FAS och kollektivavtal

Föregående år utarbetades ett lokalt kollektivavtal. I år har det tecknats ett nytt FAS avtal mellan Gullspångs kommun och de fackliga organisationerna.

Syftet med dessa avtal är att skapa förutsättningar för ökad måluppfyllelse och bättre arbetsmiljö delvis genom att få en gemensam syn på och en balans mellan uppdraget och de resurser som står till förfogande, delvis genom att stärka medarbetarnas inflytande och delaktighet och på så sätt bättre ta tillvara medarbetarnas kompetens.

FAS står för Förnyelse - Arbetsmiljö - Samverkan.

Utifrån FAS kan arbetsgivare, fackliga organisationer och medarbetare tillsammans arbeta för en väl fungerande verksamhet och en bra arbetsmiljö. Vårt mål är att göra hälsa och arbetsmiljö till en naturlig del av verksamhetsutvecklingen. I det dagliga arbetet ska hälso- och arbetsmiljöfrågor hanteras på rätt nivå, så nära de som berörs av frågorna som möjligt. Jämställdhet och mångfald betraktas som en självklarhet inom FAS arbete.

Trots att intresset för avtalen bedömdes som svagt på enheterna, har avtalens riktlinjer ändå lett till ökade möjligheter till personalens inflytande över sin arbetssituation.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöenkäten har genomförts under hösten 2008. Rapporten innehåller en totalöversikt, en temaöversikt med topp 5 och botten 5, de frågorna med högst respektive lägst genomsnitt, m a o styrkor och förbättringsområden. Undersökningen visar att vi har nöjda och hög motiverade medarbetare som har den kompetens och erfarenhet som behövs för att kunna göra ett bra jobb. De flesta är också relativt nöjda med sin närmaste chef. Lika många ser också sina arbetsuppgifter i ett större sammanhang, vilket betyder att personalens upplevelse av KASAM är hög.

Lika glädjande är medarbetarnas vilja att även i framtiden arbeta för Gullspångs kommun.

Däremot är man mindre nöjd med lönepolicy i kommunen, då arbetsgivare inte tycks belöna extra insatser. Man ser inte heller något tydligt samband mellan lön och arbetsinsats. Förvaltningsledningen får kritik för att inte vara lyhörd för medarbetarnas synpunkter, mål och resultat kommuniceras inte tydligt och förvaltningen saknar handlingskraft.

En svidande kritik som kommunledningen och politiker tog till sig. I dagsläget har förvaltningen en ny lönepolicy, en ny förvaltningschef och en ny ordförande i barn- och utbildningsutskottet.

Skyddsronder och arbetsmiljökommitté har fortsatt som tidigare. Utbildning inom ramar För FAS (Förnyelse Arbetsmiljö Samverkan) och implementering av FAS har skett enligt planerna. Inom barn- och utbildningsförvaltningen har vi redan haft två FAS- möten på utskottsnivå.

Dataförbindelser på en skola har ofta haft avbrott vilket betydligt försvårade arbetet med de skriftliga omdömena särskilt vid slutet av höstterminen, då en stor del av all samlad dokumentation försvann ur systemet. Personalen på Bikupan har flyttat till nya och fräscha lokaler vid vårdcentralen i Hova då lokalerna på gamla Bikupan inte uppfyllde kraven på en god arbetsmiljö.

På förskolan på Regnbågsskolan har vi upprättat ett staket för en säker utemiljö för barnen, vilket också förbättrat arbetsmiljön för personalen. Ombyggnationer av NO-salar på Gullstensskolan äldre har också påverkat arbetsmiljön på ett positivt sätt.

Arbetsinnehåll

Arbetsinnehållet är en ständigt aktuell fråga på alla enheter, men det är långt kvar innan samtliga medarbetare upplever att det finns tillräckliga förutsättningar för uppdraget.

Känslan av otillräcklighet är en riskfaktor för ohälsa som ofta påtalas av medarbetarna. De nedskärningar som vi bedrivit under läsåret, har inte heller underlättat situationen.

Vi behöver bli bättre på att i dialog med varandra tydliggöra och prioritera arbetsuppgifterna.

Kompetensutveckling

Ambitionsnivån när det gäller kompetensutveckling i kommunen är hög.

Individuella kompetensutvecklingsplaner har upprättats under medarbetarsamtalen på samtliga enheter.

Flera föreläsningar anordnades Arbetet i utvecklingsgrupper har fortsatt men tyvärr har detta arbete inte alltid tagits tillvara på enheterna.

Kompetensutvecklingstiden i förskolan kommer även att öka nästa läsår genom att vi stänger verksamheter under två dagar och ytterligare tidigare fyra eftermiddagar.

Flera lärare har höjt sin kompetens inom ramen för Lärarlyftet. Lärarlyftet gör läraryrket attraktivare och säkrar tillgången till lärare med rätt behörighet och en bra, aktuell utbildning för sin uppgift.

Arbetet med IUP och skriftliga omdömen har aktualiserat ett behov av en riktad kompetensutveckling som utvecklar undervisningen mot de förmågor som skall bedömas i varje ämne.

4.6 Vision

Vision:

Barn och unga i Gullspångs kommun ska genom en trygg och kreativ miljö utveckla sina förmågor så de är rustade för att forma en framtid i en internationell och föränderlig värld.

5. Målområde 1 Pedagogisk utveckling

5.1 Mål

1. Från och med hösten 2005 ska det i varje arbetslag och enhet finnas ett målmedvetet arbete kring språklig medvetenhet och problemlösning.
2. Från och med hösten 2006 ska en successiv förbättring av resultaten i de nationella proven kunna påvisas. En skriftlig analys av resultaten ska redovisas årligen i enheternas kvalitetsredovisning.

Ur förra årets åtgärder för utveckling

- Gemensamma riktlinjer för skriftliga omdömen i samtliga ämnen behöver utarbetas.
- Utbildning i "TRAS" för personalen i förskolan.
- Utbildning i vägledande samspel (ICDP) för personalen i grundskola och förskola.
- Vi behöver skapa utrymme för personalen att utbyta erfarenheter med varandra om utvecklingsgruppernas arbete.

5.2 Insatser

- Skriftliga omdömen
- TRAS
- ICDP
- Utvecklingsgrupper
- Nationella prov i åk 3, 5 och 9
- Skolbibliotek
- Lärarlyftet
- Projekt; Skoldatatek, Läsa, skriva, räkna
- Regionala nätverket Westum i Nitus
- Högskolekurser via telebild och via nätet
- En ökad satsning av IT-baserade läromedel

5.3 Resultat och måluppfyllelse

Vi arbetar målmedvetet och strukturerat med språklig utveckling och problemlösningar.

Handlingsplaner för ändamål finns på varje enhet.

Mål 1: Vi anser att vi når målet med gott resultat.

Mål 2: Vi anser att vi når målet med gott resultat.

5.4 Nationella prov, årkurs 3 – hela kommunen

NATIONELLA PROV ÅR 3

Svenska/Svenska som andraspråk	Våren 2009 Elever som klarat provet		Våren 2009 Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%
Tal och samtal A	59	95	3	5
Tal och samtal B	56	90	6	10
Läsförståelse C	57	92	5	8
Läsförståelse D	50	81	12	19
Skrivning E	52	84	10	16
Skrivning F	50	80	12	19
Skrivning G	57	92	5	8

Tabell 18 våren 2009

Matematik	Våren 2009 Elever som klarat provet		Våren 2009 Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%
Geometriska objekt B	59	95	3	5
Geometriska objekt C	59	95	3	5
Geometriska figurer D	58	94	4	6
Huvudräkning E	59	95	3	5
Huvudräkning F	59	95	3	5
Skriftliga räknemetoder G	50	81	12	19
Räknesätten H	45	73	17	27
Mätning I	58	94	4	6
Taluppfattning J	58	94	4	6

Tabell 19 våren 2009

5.5 Nationella prov, årskurs 5 – hela kommunen

NATIONELLA PROV ÅR 5

Svenska/svenska som andraspråk	Våren 2009 Elever som klarat provet		Våren 2009 Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%
Läsförståelse A	44	92	4	8
Läsförståelse B	46	96	2	4
Fri skrivning C	46	96	2	4
Skriva, förklara D	41	85	7	15
Högläsning E	40*	100*	-	

Tabell 20 våren 2009 * Ga 8 elever ej genomfört E

Engelska	Våren 2009 Elever som klarat provet		Våren 2009 Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%
Samtala/tala A	44	92	4	8
Hörförståelse B	38	79	10	21
Läsförståelse C	40	83	8	17
Skriva D	43	90	5	10

Tabell 21 våren 2009

Matematik	Våren 2009 Elever som klarat provet		Våren 2009 Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%
Räknesätt A	47	98	1	2
Mäta, uppskatta B	43	90	5	10
Tidsuppfattning, statistik C	46	96	2	4
Huvudräkning D	41	85	7	15

Tabell 22 våren 2009

Engelska	Våren 2008 Elever som klarat provet		Våren 2008 Elever som inte klarat provet		Våren 2009 Elever som klarat provet (G)		Våren 2009 Elever som inte klarat provet (IG)	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Muntligt	37	90 %	4	10 %	44	92	4	8
Hörförståelse	38	93 %	3	7 %	38	79	10	21
Läsförståelse	37	90 %	4	10 %	40	83	8	17
Fri skrivning	37	90 %	4	10 %	43	90	5	10

Tabell 23 Årskurs 5 nationella prov engelska. Hela kommunen - våren 2008 och våren 2009

Svenska	Våren 2008 Elever som klarat provet		Våren 2008 Elever som inte klarat provet		Våren 2009 Elever som klarat provet (G)		Våren 2009 Elever som inte klarat provet (IG)	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Läsförståelse 1	30	73 %	11	27 %	44	92	4	8
Läsförståelse 2	32	78 %	9	22 %	46	96	2	4
Fri skrivning	36	88 %	5	12 %	46	96	2	4

Tabell 24 Årskurs 5 nationella prov svenska. Hela kommunen - våren 2008 och våren 2009

Matematik	Våren 2008 Elever som klarat provet		Våren 2008 Elever som inte klarat provet		Våren 2009 Elever som klarat provet (G)		Våren 2009 Elever som inte klarat provet (IG)	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Mätning	33	80 %	8	20 %	43	90	5	10
Geometri	38	93 %	3	7 %	-	-	-	-
Tal och mönster	33	80 %	8	20 %	-	-	-	-
Räkning	29	70 %	12	30 %	-	-	-	-

Tabell 25 Årskurs 5 nationella prov matematik. Hela kommunen - våren 2008 och våren 2009
Proven skiljer sig åt mellan 2008 och 2009 vilket gör det svårt att jämföra resultaten.

5.6 Nationella prov årskurs 9 – hela kommunen

NATIONELLA PROV ÅR 9

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	8	8,16	38	38,77	42	42,85	10	10,20
Engelska	10	10,20	37	37,75	38	38,77	13	13,26
Matematik	31	31,63	40	40,81	12	12,24	15	15,30

Tabell 27 Årskurs 9 nationella prov. Provbetyg – våren 2008

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	5	8,19	34	55,73	17	27,86	5	8,19
Engelska	4	6,55	28	45,90	24	39,34	5	8,19
Matematik	10	16,39	35	57,37	11	18,03	6	9,83
Kemi	11	18,03	43	70,49	7	11,47		

Tabell 28 Årskurs 9 nationella prov. Provbetyg – våren 2009

5.7 Analys

Skolorna har satsat mycket resurser på de elever som inte når målen eller när det funnits risk att de inte når målen. I flera fall har dessa resurser som satsats i klassen, lärarnas planerade och strukturerade arbete samt föräldrarnas och elevernas engagemang varit helt avgörande för att dessa elever kunnat nå så långt i sin kunskapsutveckling.

Under året har man arbetat på olika sätt med att stödja och hjälpa dessa elever. Eleverna har fått anpassat material, anpassade läxor och alternativa hjälpmedel. En del har haft enskild specialundervisning eller stöd i liten grupp I några klasser har man satsat på mer lärarresurs i klassrummet och glädjande nog har vi under året sett framsteg hos alla elever, även om alla, ännu inte nått målen fullt ut.

En förbättring av resultaten i nationella proven i årskurs 9 kan utläsas i engelska och matematik. Resultaten i svenska ligger på ungefär samma nivå. Det är första året vi har Nationellt prov i Kemi. Provet var svårt och vi har resonerat om att förhållandet att eleverna inte läser kemi i årskurs 8 kan ha negativ effekt på resultatet. Tyvärr har många elever glömt mycket om grunderna i kemi, som de läste i årskurs 7, när de börjar årskurs 9. På ämneskonferenser har man diskuterat betygssättning och den skevhet som funnits mellan resultaten på nationella proven och elevernas betyg på Gullstensskolan äldre. I matematik sattes troligtvis för många betyg och i engelska för få betyg. Vi har också konstaterat att man i matematik inte kan förlägga viktiga moment till slutet av läsåret då detta fick stor betydelse för resultaten på nationella proven 2009.

Under året har arbetet med att utveckla IUP och skriftliga omdömen varit intensivt. Omdömen skrivs i relation till kunskaper, i förhållande till målen, till alla elever i alla ämnen. Omdömena skickas till hemmen en vecka innan utvecklingssamtal så att familjer får tid att förbereda mötet med skolan. Detta sätt att arbeta innebar att Individuella Utvecklingsplanerna fick en tydligare inriktning mot elevens kunskapsinhämtning när elev och målsman blev mer delaktiga i samtalet kring måluppfyllelsen.

Många föräldrar har uttryckt sig positivt om de skriftliga omdömena och känt att de fått en större inblick i skolarbetet och ett större inflytande över sitt barns skolgång.

I förskolan har man blivit bättre och på att ta tillvarata de vardagliga rutinsituationerna och den fria leken för att stödja och stimulera barnens språkutveckling. Inspiration har man fått av olika föreläsare (Tuomela) och i pedagogiska diskussioner. Att ha vissa styrda aktiviteter som språksamlingar, samtidigt som man utnyttjar vardagens alla små stunder till medvetna samtal är det som gynnar barnens språkliga utveckling allra mest.

Under läsåret har den fria leken prioriterats på fritids och förskola. Den fria leken har gett barnen social, motorisk och språklig kompetens. Dessa kompetenser ger en god grund för barnens läs- och skrivinläring. Den fria leken är även betydelsefull för barnen när det gäller att bearbeta sina tankar och känslor.

Talstödet har varit utbildningsansvariga när det gäller TRAS utbildningen för förskolepersonal. De ansvarar även för att stödja arbetet med den ljudmässiga delen av språket vilket avser att ge barnen större förutsättningar inför sin läs- och skrivinläring.

Eleverna har under året blivit bättre på att lösa problem. De har lärt sig hur man kan tänka, att det kan finnas mer än en lösning på ett problem. En del av arbetet har skett utomhus vilket har varit stimulerande för både elever och lärare. Arbetet behöver dock fördjupas och utvecklas. I ämnet matematik har problemlösning fått en större genomslagskraft.

Skolbibliotekarien har varit ett stort stöd i verksamheten för både elever och pedagoger. Hon har bl.a. presenterat böcker i klasserna och hjälpt till att plocka fram lämpliga böcker för elever, främst för de som haft svårt att hitta en bra och intressant bok utifrån läsnivå. Skolbibliotekarien har även presenterat Daisyspelaren som är ett bra hjälpmedel för elever som behöver få skönlitteratur och läromedel upplästa. Att ha tillgång till en skolbibliotekarie har gynnat arbetet med att stärka och utveckla elevernas läs- och skrivförmåga samt inspirerat elever som lärare.

Specialpedagogerna i kommunen har under året slutfört arbetet med handlingsplanen i språk, läs och skriv genom arbetet med språk, läs och skriv pärmen. Inför nästa läsår är det tänkt att man vid olika tillfällen, exempelvis pedagogiska konferenser ska diskutera olika kapitel i pärmen. Ett förslag har även utarbetats gällande olika kartläggningar som ska genomföras på alla enheter i kommunen. Kartläggningarna är en del i att identifiera barn och elever med språk, läs och skriv problematik så att man kan erbjuda rätt stöd och insatser.

Möjligheten att åka på "Bokmässan" var mycket uppskattat av de pedagoger som deltog. Bokmässan upplevdes inspirerande och var till stor hjälp inför inköp och planering av det pedagogiska arbetet med böcker och läsande.

I barnkulturplanen beslutades att årskurs 5 skulle få författarbesök, valet av årskurs grundar vi på att många elever slutar läsa i den åldern. I år var det Douglas Foley som var vår gäst.

Portfolioarbetet har inte fått den framträdande roll som det skulle behöva. Det har blivit ett arbete där aktiviteterna har ökat mot slutet av terminen, vilket är långt ifrån intentionen med arbetet kring portfolio.

En del av Pedagogiska resursteamets uppdrag är handledning, konsultation, kartläggningar och Basutredningar. Handledning har getts till den personal och de arbetslag som efterfrågat det. Behovet av

Bas-utredningar har under året ökat så att det nu är kö på barn som behöver en utredning. Även behovet av stödsamtal har ökat under året.

Under året har delar av teamet genomfört introduktionskurser i Vägledande samspel (ICDP) för personal inom grundskolan. Kurserna i vägledande samspel hölls under november och april månad. Ytterligare kurser är planerade under nästa läsår för att ge möjlighet till alla som arbetar med barn och unga att få en inblick i de bärande tankarna inom ICDP.

Vägledande samspel är ett förhållningssätt som tvingar oss och alla som deltar i möten och relationer att se på oss själva och vår egen delaktighet och därmed blir det förhoppningsvis lättare att ta sin del av ansvaret för att samspel ska fungera.

Skoldatateket och Läsa, Skriva Räkna projektet har gett möjlighet till fördjupade insatser inom området. Material har köpts in, utbildningar och kompetensutveckling genomförts.

Inom lärarlyftet har pedagoger fördjupat sina kunskaper inom Montessorri och Svenska som andra språk.

Vår vision av Lärcentrum är: - en flexibel, utvecklande och mångsidig enhet för snabb och omgående anpassning av verksamheten till aktuella, individuella behov hos våra deltagare och samarbetspartners (till exempel företag & näringsliv, arbetsförmedling, försäkringskassa, kommunala förvaltningar samt inte minst den enskilde kommuninvånaren).

Lärcentrum är medlem i det regionala nätverket Westum i Nitus, där vi innehar en styrelseplats samt Nitus (nationellt nätverk för kommunala lärcentra).

Under läsåret genomfördes återigen högskolekurser inom Gullspångs kommun via telebild och via nätet. Lärarprogrammet från Karlstad universitet avslutade termin 6 av 7 i och med vt 09 har fått stöd och handledning av personal vid Lärcentrum.

Distansundervisning har erbjudits via Hermods och Skaraborgsdistansen. I vår kommunala vuxenutbildning var 120 (193)¹ elever aktiva under höstterminen 07 och 108 (127) elever under vårterminen. Under läsåret 2008-09 har närmare 50 elever varit inskrivna i Sfi-undervisning, vilket är ytterligare en ökning jämfört med året innan. Eleverna har tagits in i undervisningen kontinuerligt under året och ingen elev har behövt vänta längre än en vecka på att få starta efter det att han/hon har kommit till kommunen. Eleverna har delats in i **tre** grupper för att bättre kunna tillgodose individuella behov.

Baserat på det gensvar vi har fått på de högskolekurser vi har erbjudit på distans via TeleBild bedömer vi att det finns ett påtagligt och mycket stort intresse för utbildning och kompetensutveckling i kommunen. Vi tror till och med att vi kommer att få tillräckligt med deltagare för att kunna påbörja ytterligare en utbildning till lärare på distans från Karlstads universitet under vårterminen 2010 vid Lärcentrum .

5.8 Åtgärder för utveckling

- Gemensamma riktlinjer för skriftliga omdömen i samtliga ämnen behöver utarbetas.
- Utbildning i vägledande samspel (ICDP) för personalen i förskola.
- Lärgrupper
- Arbeta vidare med att sätta sig in i de nya förslagen gällande skollag, läroplan och kursplaner

¹ Siffror inom parentes avser 2007-08

6. Målområde 2 Demokrati och inflytande

6.1 Mål:

1. År 2007 har alla barn och elever fått ett ökat reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, vilket ökar med stigande ålder och mognad.
2. I alla skolor bedrivs senast 2007 ett aktivt jämställdhetsarbete.

Ur förra årets åtgärder för utveckling

- Försöka att motivera fler föräldrar att svara på enkäten.
- Under kommande läsår kommer vi att stärka elevinflytande genom att utveckla elevernas kunskap om läroplanen och kursplaner.
- Vt'09 kommer vi strukturera portfolioarbete på F – 6 skolor.
- Under nästa läsår kommer vi att utveckla pedagogisk dokumentation på samtliga förskolor.
- Under nästa år kommer vi att avsätta minst 12 timmar för FAS-arbete på enheterna.

6.2 Insatser

- Skriftliga omdömen och IUP
- FAS
- Utvecklingsgrupp
- Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling
- Vägledande samspel (ICDP)
- Genusprojekt

6.2.1 Sammanställning av Skolverkets enkät

Ur skolverkets enkät "Vi vill veta vad du tycker om skolan" har vi valt fyra frågor som handlar om demokrati och inflytande. Svaren är sammanslagna då redovisningen har skett på olika sätt från respektive rektorsområde. Gullstensskolan yngre och Gallernäset har genomfört ovanstående enkät. Regnbågsskolan genomförde olika enkäter på grund av miss i kommunikation. Gullstensskolan äldre har i stället genomfört sin trivselenkät, på grund av att detta föll Skolverksenkäten bort eftersom den tidigare bara genomförts en gång.

Kan du arbeta i den takt som passar dig?

	I alla ämnen	I de flesta ämnen	I ungefär hälften	I några få ämnen	Inte i något ämne	Vet inte
Åk 4 fl	8	11	3	2		1
Åk 4 po	8	5	3		2	2
Åk 6 fl	12	23	1			2
Åk 6 po	9	17	1	2		3
Åk 8 fl	8	15	3			2
Åk 8 po	5	15	5	2	1	

Tabell 30 våren 2008

I alla	I de flesta	I ungefär	I några få	Inte i något	Vet inte
--------	-------------	-----------	------------	--------------	----------

	ämnen	ämnen	hälften	ämnen	ämne	
Åk 4 fl	6	2	1	2		
Åk 4 po	7	4				
Åk 6 fl	6	9	1			1
Åk 6 po	2	8		1		2
Åk 8 fl						
Åk 8 po						

Tabell 31 våren 2009 endast besvarad av Guy och Ga

Känner du att du kan vara med och bestämma vad du ska arbeta med under din skolvecka?

	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
Åk 4 fl		7	16	1
Åk 4 po	1	4	10	5
Åk 6 fl	9	9	18	1
Åk 6 po	5	11	11	5
Åk 8 fl	5	17	6	
Åk 8 po	4	15	9	

Tabell 32 våren 2008

	Alltid	Ofta	Ibland	Aldrig
Åk 4 fl	4	2	8	1
Åk 4 po	1	5	2	3
Åk 6 fl	4	6	9	
Åk 6 po		4	5	2
Åk 8 fl				
Åk 8 po				

Tabell 33 våren 2009 endast besvarad av Guy och Ga

Behandlar lärarna flickor och pojkar lika?

	Alla lärare	De flesta lärarna	Ungefär hälften	Några få lärare	Inga lärare	Vet ej
Åk 4 fl	10	8	1	1		5
Åk 4 po	5	3	5	2	2	1
Åk 6 fl	15	14	2	1		6
Åk 6 po	9	11	4	2	2	2
Åk 8 fl	6	14	1	4	1	2
Åk 8 po	6	10	4	6		2

Tabell 34 våren 2008

Åk 4 fl	7	4	1			1
Åk 4 po	8	4				1
Åk 6 fl	7	2				2
Åk 6 po	3	4		1		2
Åk 8 fl						
Åk 8 po						

Tabell 35 våren 2009 endast besvarad av Guy och Ga

Har du försökt att påverka elevrådet någon gång?

	Ja, en gång	Ja, flera gånger	Nej, aldrig
Åk 4 fl	7	8	8
Åk 4 po	5	5	10
Åk 6 fl	13	17	8
Åk 6 po	1	16	15
Åk 8 fl	8	9	11
Åk 8 po	9	3	16

Tabell 36 våren 2008

	Ja, en gång	Ja, flera gånger	Nej, aldrig
Åk 4 fl	3	7	3
Åk 4 po	4	4	5
Åk 6 fl	1	8	3
Åk 6 po	2	5	2
Åk 8 fl			
Åk 8 po			

Tabell 37 våren 2009 endast besvarad av Guy och Ga

6.2.2 Föräldraenkät

För att ta reda på föräldrars synpunkter på skolans arbete har en enkät skickats ut till alla föräldrar i kommunens förskolor och skolor. De har svarat på frågor utifrån tre huvudrubriker: föräldrars delaktighet, föräldrar som resurs samt information. I kommunens gemensamma kvalitetsredovisning har två frågor sammanställts och redovisas nedan. Den totala svarsfrekvensen är 55 % vilket är något sämre än förra året. Gullstensskolan äldre har inte genomfört föräldraenkät. Det blir lättare när möjlighet finns till webbaserad enkät.

I vilken utsträckning känner Du delaktighet/inflytande i Ditt barns studier nu?

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
159		8	7	113	31

Tabell 38 våren 2008

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
157	1	14	8	99	35

Tabell 39 våren 2009

I vilken utsträckning känner du att skolan ser föräldrarna som resurs och månar om och använder sig av denna?

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
160	2	15	25	100	18

Tabell 40 våren 2008

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
150	1	6	27	82	34

Tabell 41 våren 2009

6.3 Resultat och måluppfyllelse

Mål 1: Vi bedömer att vi når målet med gott resultat.

Mål 2: Vi bedömer att vi når målet med gott resultat.

6.4 Analys

Analys av Skolverkets enkät visar att eleverna trivs i skolan. Det är glädjande att så många/de flesta elever kan arbeta i den takt som passar dem.

Resultaten visar också på att eleven upplever större möjligheter att ibland kunna påverka sin arbetsvecka.

Eleverna upplever mestadels att pojkar/flickor behandlas lika av lärarna. På frågan om säker skolväg svarade de flesta elever att de inte är rädda för något.

Lärcentrums genomförda elevenkäter (i slutet av eller efter genomförd utbildning) visar sammanfattningsvis att de studerande är nöjda eller mycket nöjda med sina studier på skolan och att förväntningarna på utbildningen har infriats.

Analys av föräldraenkäten visar att föräldrarna upplever att de är delaktiga i sina barns lärande och att skolan ser på föräldrar som en resurs. Föräldrarnas svarsfrekvens har minskat något och vi tycker vi att vi borde ha haft fler svar. Vi har funderat över varför vi får även i år låg svarsfrekvens på föräldraenkäten? Lämnas den ut vid fel tidpunkt? Är föräldrar trötta på enkäter? Bryr dom sig inte? Ställer vi fel typ av frågor? Hur kan vi nå de föräldrar som inte svarar?

I förskolor har vi under några år på olika sätt försökt att få till ett fungerande portfolioarbete. Men trots olika ansträngningar så känner inte all personal att barnens portfolio tas det hänsyn till vid övergångar. Har det enskilda barnet verkligen någon nytta av portfolio om inte förskoleklassen tar vid där förskolan slutar? Ska vi koncentrera oss på en "förskoleportfolio"? Detta är frågor som vi ställer oss och som vi under kommande läsår bör bli klara med.

Vi har hoppats mycket på att införandet av Portfolio i våra skolor ger bättre resultat gällande elevinflytande. Dessvärre har detta värdefulla arbete legat på is, eftersom statens krav på införandet av skriftliga omdömen och de nya individuella planerna har pockat på uppmärksamheten. Det mesta av vår gemensamma tid har vi valt att lägga på planerade och strukturerade samtal kring de nationella målen och kring utformningen av omdömena.

Vi tycker ändå att det har varit rätt prioritering. De omdömen och Individuella Utvecklings Planer (IUP), som vi hittills utformat, stärker elevernas inflytande över sitt lärande i allra högsta grad, då medvetenhet om målen höjts hos samtliga elever. Eleverna har fått ökad delaktighet genom arbetet med (IUP). Med hjälp av skriftliga omdömen var det lättare att skriva IUP tillsammans med elev och föräldrar. Föräldrar blev mera insatt i arbetet och hade en större förståelse för vad som skulle prioriteras. Det har blivit tydligare för elev, föräldrar och lärare vad den enskilda eleven bör arbeta med för att sträva efter målen. Vi tycker oss märka att flertalet elever har engagerat sig mer för att uppnå målen, vilket är positivt. Från föräldrar har det framkommit att de skriftliga omdömena har förtydligat skolans arbete genom att delmålen i respektive ämne har synliggjorts.

Med detta vill vi inte säga att portfolioarbete kommer att hamna i skymundan. Tvärtom kommer vi att satsa ännu mer resurser på portfolio under de kommande åren.

Vi har även förbättrat dokumentationsrutiner på förskolor där all personal har fått en kompetensutveckling i TRAS. Vi har diskuterat vikten av pedagogisk dokumentation men vi kan ännu inte påstå att vår dokumentation synliggör eller fungerar som underlag för bedömning av verksamhetens kvalitet och utvecklingsbehov. Vi behöver fler strukturerade samtal om pedagogisk dokumentation för att kunna använda det som ett redskap för utveckling.

Föregående år utarbetades ett lokalt kollektivavtal. I år har det tecknats ett nytt FAS avtal .

Syftet med dessa avtal är att skapa förutsättningar för ökad måluppfyllelse och bättre arbetsmiljö delvis genom att organisera utvecklingsarbetet för att få en gemensam syn på och en balans mellan uppdraget och de resurser som står till förfogande, delvis genom att stärka medarbetarnas inflytande och delaktighet. När man summerar ett läsår kan vi som så många gånger tidigare konstatera att vi som personal bättre skulle behöva ta vara på tillfällena då vi möts, att samtala om de grundläggande värdena, det är så lätt att alla praktiska frågor om scheman, städning, mathantering m.m. tar överhand. Förhoppningsvis kan intentionerna i FAS hjälpa till att styra upp våra arbetsplatsträffar så att vi känner oss mer tillfreds med alla frågor vi bör hinna med.

Utvecklingsgruppen Värdegrund har fokuserat på föräldrarnas roll i skoldebatten och i barnens vardag. Att jobba med demokrati och inflytelsefrågor är viktigt men inte alltid så enkelt. Förskolans personal påpekade att bland 4-5 åringar har det under året varit ett intensivt och enträget arbete att ofta i många situationer påminna, samtala och markera att "Alla kan inte tycka om alla, men vi har alla ett ansvar att bemöta varandra på ett juste och vänligt sätt". Som personal har det oroat oss att så många barn ibland har en hård och tuff attityd både mot andra barn och vuxna. Vikten av ett nära och målinriktat samarbete med föräldrar för att stävja ett negativt beteende hos barn i dessa låga åldrar är oerhört viktigt. Här behöver vi fortsätta att utveckla vårt arbete. Gruppen rekommenderar en föräldrautbildning som skulle kunna förebygga en del problem som vi onekligen hamnar i. Likabehandlingsplaner och den nya diskrimineringslagen har också varit ett förekommande inslag som diskuterats flitigt eftersom arbetet enligt riktlinjer i Likabehandlingsplaner har pågått på samtliga verksamheter under hela läsåret. Två av personalen har läst en 10 p kurs i Mobbing och kränkande behandling och har med sina kunskaper bidragit med värdefull kunskap till arbetet.

Efter viss kritik från Skolinspektionen kommer vi att göra vissa tillägg till våra planer. Vi vill utarbeta en gemensam kommunal Likabehandlingsplan som ska omfatta såväl förskola, skola som vuxen utbildning och årliga planer som årligen ska skrivas på varje enhet utifrån en aktuell kartläggning.

Delegationsförteckningen kommer att aktualiseras under höstterminen 09. Vi föreslår att huvudmannen delegerar ansvaret för att Likabehandlingsplanen upprättas till förvaltningschefen och att årliga planer fastställs till rektorerna

Vår förhoppning är att planen ska bidra till en tryggare skola för alla.

Nästan alla lärare har genomgått en introduktion i ICDP – vägledande samspel. ICDP programmet gynnar allt samspel och lärande samt bidrar till förverkligandet av barnkonventionen. Förhoppningsvis kan vi utveckla arbetet med vägledande samspel under de närmaste åren.

Förskolans personal kommer att erbjudas en liknande utbildning under våren 2010.

Det bedrivs kontinuerligt ett jämställdhetsarbete i våra verksamheter, men frågan är hur medvetna är vi pedagoger egentligen? Är vi så aktiva som vi kan vara? Demokratiska frågor och arbetssätt är något som måste genomsyra verksamheten och vara ett "levande" inslag i skolarbetet. Vi verkar och arbetar för att alla elever ska behandlas på ett likvärdigt sätt oavsett kön. Ambitionen är att flickor och pojkar ska ges lika stort utrymme och uppmärksamhet på lektionerna

En intressant kartläggning av genusarbetet i förskolan och skolan genomfördes av projektanställda medarbetare under vårterminen.

Den visade på att det finns en vilja och ambition och medvetenhet hos personalen kring genus och demokratifrågor. Intressant var att så många var villiga att vilja bli observerade för att få reflektion kring sitt eget förhållningssätt. Även denna kartläggning visade på behovet av tid till samtal i arbetsgrupperna. Det är oftast då man själv sätter ord på saker som man blir medveten om sina egna värderingar.

6.5 Åtgärder för utveckling

- Under kommande läsår kommer vi att stärka elevinflytande genom att utveckla elevernas kunskap om läroplanen och kursplanerna.
- Under kommande läsår kommer vi att utveckla pedagogisk dokumentation och stärka barninflytande genom att erbjuda all förskolepersonal en kurs i Reggio Emilia.
- Under kommande läsår kommer vi att förbättra övergångar för barn/elever.
- Under nästa läsår kommer vi att avsätta tid för FAS-arbete på enheterna/APT.
- Under nästa läsår kommer vi att utarbeta en gemensam Likabehandlingsplan, för barn- och utbildningsverksamhet, inkl. lärcentrum, samt årlig plan för varje enskild verksamhet.
- Höja utbildningsnivån i kommunen och därigenom stärka bilden av en aktiv, attraktiv och livsbejakande kommun.
- Erbjuder individuellt anpassad och attraktiv utbildning baserad på individens behov och förutsättningar samt på arbetsmarknadens och det lokala näringslivets behov i samverkan.
- Vi bör fortsätta utveckla och underlätta för distansutbildning och självstudier och erbjuda fler kurser på gymnasienivå via Internet eller teledidaktik.
- Genom fortsatt styrelsearbete i Westum och tillsammans med VKF (Västsvenska kontaktnätet för flexibelt lärande) utveckla ett bättre samarbete/samverkan mellan lärosäten och lärcentra så att medborgarna i vår del av landet ska få god tillgång till högre utbildning oavsett bostadsort.
- Vi ska utveckla samarbetet inom MTG och Vux Skaraborg i syfte att utveckla vuxnas lärande samt för att kunna erbjuda våra elever möjlighet att komplettera sin utbildning för behörighet till högre studier och/eller yrkesutbildning.

7. Målområde 3 Hälsa och miljö

7.1 Mål:

1. **Skolorna i Gullspångs kommun skall ha nått utmärkelsen ”Miljöskola” alternativt ”Skola för hållbar utveckling” senast under år 2008.**
2. **Barn och elever ska senast år 2008 ha nått en ökad förståelse för hur de kan påverka sin hälsa och livskvalitet.**

Ur förra årets åtgärder för utveckling

- Vi ska införa Hälsoslingor i våra förskolor och skolor, för att öka möjligheten till regelbunden fysisk aktivitet på ett roligt sätt.
- De enheter som inte ansökt om utmärkelsen ”Skola för hållbar utveckling” kommer att skicka in sina ansökningar under nästa läsår.
- Ekologiska frågeställningar i undervisningen ska uppmärksammas.
- Hållbara utvecklingsmål i läro- och kursplaner ska tydliggöras och förverkligas i undervisningen samt följas upp.

7.2 Insatser

- Hälsoslingor
- Utmärkelsen Skola för hållbar utveckling
- Utvecklingsgrupper
- EU-projekt - Getryggen
- Simskola
- Samverkansprojekt - Paraply
- Kompetensutveckling kring droger
- Kompetensutveckling kring IT-säkerhet
- Kompetensutveckling kring textiliers miljöpåverkan
- Kompetensutveckling Vägledande samspel i skolorna
- Samarbete med folktandvården kring flourelackning och tandborstning

7.3 Måluppfyllelse

Mål 1: Vi bedömer att målet är nått med mycket gott resultat.

Mål 2: Vi bedömer att målet är nått med gott resultat.

7.4 Analys

Utvecklingsgruppen Hälsa och livskunskap har under året jobbat med att införa hälsoslingor vid samtliga förskole- och skolenheter. Det har fallit väl ut vid nästan alla enheter, och under 2008-2009 är det bara de äldsta eleverna som vi ännu inte lyckats schemalägga dagliga promenader för.

Under läsåret har Gullstensskolan äldre samt förskolorna Bikupan, Mars och Pluto fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling, vilket innebär att Gullspångs kommun är först i Sverige med att ha samtliga skolor och förskolor "certifierade" som *Skola för hållbar utveckling*.

Det började med att Gullstensskolan äldre beslutade att arbeta för utmärkelsen *Miljöskola* år 2004. Det fortsatte med målsättningen i *Skolplan för Gullspångs kommun 2005-2010* att samtliga skolenheter (skolor/förskolor) i kommunen skulle arbeta för att uppnå utmärkelsen *Skola för hållbar utveckling* (som ersatt utmärkelsen *Miljöskola*) senast 2008. Och nu är målet nått.

Verksamhetens innehåll, arbetsmiljön, hälsoarbetet samt den fysiska miljön är samtliga viktiga delar i arbetet för en hållbar utveckling. Källsortering, energispar, liksom speciella aktiviteter under kommunens årliga miljövecka, är självklara delar av arbetet för en hållbar utveckling på varje skolenhet. I övrigt utformas arbetet efter de lokala förutsättningar som råder och innefattar naturligtvis både personal och barn/elever. Här redovisas i korthet några exempel från olika skol- och förskoleenheter i kommunen.

På Gullstensskolan äldre (åk 7-9) har satsningar gjorts för att underlätta och stärka elevrådets, klassrådets, miljörådets, elevskyddsombudens och kamratstödarnas arbete. Den ekologiska skolträdgården är ett sätt att praktiskt omsätta sina kunskaper. Ämnet Livskunskap arbetas med i årskurs 8. Åk 9 arbetar med Vänern såväl teoretiskt och praktiskt.

Gullstensskolan yngre (förskoleklass -åk 6) satsar på ökad fysisk aktivitet under skoldagarna – hopp-repsatsning, schemalagda promenader på skolans hälsoslinga, aktiva raster samt rörelse i klassrummet. Skolan genomför temadagar utomhus, har en skolskog, samt odlingsrutor där eleverna odlar lite av varje.

Lysmasken (förskola) satsar på värdegrundsarbete. Alla barn ska bli delaktiga och känna glädje och trygghet på förskolan. Barnen deltar aktivt i planering av dagens aktiviteter (lekar m.m.) samt hjälper till

med dukning och avplockning av matborden. Utomhus i odlingsrutorna sås grönsaker och blommor, rensas och skördas.

Regnbågsskolan (åk F-6), Mars och Pluto (förskola) samt Bikupan (förskola) använder friluftsområdet Gettryggen och medverkar i ett pågående projekt som syftar till att öka tillgängligheten till detta. Motorikbana, pedagogiska stationer, samt ett vindskydd kommer att underlätta arbetet med utomhuspedagogik. Ett naturrum som skolorna förfogar över håller dessutom på att iordningställas i anslutning till friluftsområdet.

Gallernäset (åk F-6, förskola och fritidshem) har en egen hälsoslinga, satsar på lärande utomhus och har en utedag varje vecka. Vätern är en viktig resurs och vattenmiljön används ofta för studier. Skolskogen ligger i anslutning till sjön. En daglig fruktstund har införts.

Första etappmålet är uppnått. Nu måste ribban höjas om de olika skolorna/förskolorna skall kunna behålla utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Nya högre mål håller på att formuleras. Målen kommer att finnas med i den kommande skolplanen för Gullspångs kommun 2011-2015. Vart tredje år kommer Skolverket att syna hur arbetet fortskrider på de olika arbetsenheterna och förhoppningsvis kunna godkänna en förlängning av utmärkelsen. Gallernäset och Lysmasken kommer att skicka in förnyad ansökan redan under 2009.

För skolorna/förskolorna i Gullspångs kommun är arbetet för ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet, och den livsviktiga, ständigt pågående process som detta utgör, en självklarhet, och borde så vara inom samtliga delar av en kommuns arbete. Skolan har en särställning i mänsklighetens ansträngningar för att vända den globala utvecklingen i en mer hållbar riktning. Det vilar ett tungt ansvar på kommunens politiska ledning att medverka till att skolan kan anta århundradets utmaning.

Utvecklingsgruppen Hälsa och livskunskap har även arbetat med praktiska rörelseövningar, berättat från föreläsning om "Motorikens utveckling som grund för inläring", personlig utveckling, Mindfulness, tittat på temalåda från Mediapoolen "Hälsa" och slutligen introducerat klassutmaningen för F – 6 samt informerat om ansökan till Idrottslyftet. Utvecklingsgruppens medlemmar har känt att arbetet i gruppen har stöttat utvecklingen på enheten.

Utvecklingsgruppen Miljö har under året följt upp de beviljade ansökningarna Skola för hållbar utveckling, läst beslutsmotiveringarna, Agenda 21 samordnaren har informerat om Agenda 21 i ett vidare perspektiv, samt om de fyra dimensionerna; ekologiska, ekonomiska, sociala och kulturella – för en hållbar utveckling. Gruppen har sammanställt tips kring material kring hållbar utveckling. Solen över lärande för hållbar utveckling har framställts av en hemkunskapslärare. Högsåsens möjligheter och Leaderprojektet Gettryggen har avhandlats. Textilier och miljö har varit ett tema under året, med hjälp av Agenda 21 samordnaren och en textillärare. Miljöveckan har planerats av miljögruppen.

EU-projektet Gettryggen i Hova där Regnbågsskolan ingår, genomförs enligt planerna.

Ett nytt arbetssätt i den hållbara utvecklingen är återbrukstemat som textilslöjden infört under 2008-2009. Många lärare samt allmänhet uppmärksammades på hur våra textilier behandlats innan de kommer i vår ägo vid en föreläsning som arrangerades under våren 2009 i samarbete mellan skolan och Naturskyddsföreningen.

Ytterligare föreläsningar som uppmärksammat ett viktigt område genomfördes i samarbete mellan folkhälsorådet och skolan. Polis kom och berättade om droger och riskerna kring detta under våren.

I samarbete med folkhälsorådet har en föreläsning om IT-säkerhet anordnats för lärare och föräldrar. Det är viktigt med ett medvetet förebyggande arbete för det finns det många faror på Internet men även många möjligheter. Förhoppningsvis kan vi få våra elever att bli medvetna om riskerna i samarbete med föräldrarna.

Under året har samverkansprojektet – Paraply – gjort att former hittats för samverkan med socialtjänsten. Syftet med samverkansgrupperna är att tidigt upptäcka barn i riskzon och sätta in lämpliga åtgärder. Genom att ha träffats regelbundet har vi funnit en struktur där även BUP och primärvård medverkat, förutom skola – socialtjänst. Vi tror att arbetet minimerar risken för att barn ska falla mellan stolarna, och vill införa samverkansgrupperna permanent efter projektiden.

Kompetensutvecklingen i Vägledande samspel som introducerades med en föreläsning av psykolog Lili-an Berggren, och därefter genomfördes under fyra halvdagar vid skolorna under året, kommer att fortsätta under nästa läsår så förskolan och resterande från skolan också får utbildningen.

Ett antal elever kan fortfarande inte simma i åk 3 och det är viktigt att fortsätta avsätta resurser för simundervisning då det är en tydlig rättighet för eleven att vara simkunnig i årskurs 5.

Då många barn och elever har låg tandstatus i vår kommun har folktandvården initierat ett samarbete med förskola och skola. I förskolan borstar barnen tänderna och i skolan lackas samtliga elevers tänder fyra gånger per termin. Arbetet inleddes våren 2009 och kommer att fortsätta nästa läsår. Även om det innebär visst merarbete och anpassningar för verksamheterna så hoppas vi det lönar sig med en bättre tandstatus för våra barn och elever.

All personal vid Lärcentrum har aktivt deltagit i ett friskvårdsprojekt genom att använda stegmätare och registrerat detta på nätet (www.tappa.se). I det individuella schemat finns också utrymme för en timmas friskvård/vecka.

Medarbetarna har deltagit i olika nätverksgrupper, studiedagar, seminarier, kurser och konferenser i syfte att utveckla sin kompetens och utbyta erfarenheter inom vuxenutbildningsområdet.

7.5 Åtgärder för utveckling

- Ekologiska frågeställningar i undervisningen ska uppmärksammas.
- Hållbara utvecklingsmål i läro- och kursplaner ska tydliggöras och förverkligas i undervisningen samt följas upp.
- Samarbete med det lokala näringslivet kring hållbar utveckling ska prioriteras.
- Ökad medvetenhet om livsstilens betydelse för hälsan med fokus på ökad fysisk aktivitet ska strävas efter.

8. Målområde 4 Internationalisering

8.1 Mål

1. **Barnen och elevernas förståelse och kunskap om nationell och internationell historia, kultur och näringsliv ska öka vårterminen 2006 – vårterminen 2009.**
2. **Varje enhet ska från och med höstterminen 2006 ha etablerat internationella kontakter.**

Ur förra årets åtgärder för utveckling

- Definiera tydligare vad vi vill med de internationella kontakterna.
- Skapa bestående internationella kontakter.

8.2 Insatser

- Utvecklingsgrupp
- Fortbildning
- Insamlingar till internationellt solidaritetsarbete
- Årskurs 9 gjorde en skolresa till Tyskland
- Föreläsning om kulturmöten av Dr Riyad Al Baldawi
- Södra Råda projektet
- Arbetsområde Väner
- Filmvisningar Hoppet för åk 4-6. Zozo för åk 5-6.

8.3 Måluppfyllelse

Mål 1 Vi bedömer att målet är nått med gott resultat.

Mål 2 Vi bedömer att vi delvis nått målet.

8.4 Analys

Det internationella perspektivet i undervisningen har utvecklats och det sker många insatser kring detta på alla enheter. Elevernas kunskaper och förståelse ökar när detta perspektiv alltid finns med i undervisningen.

En stor del av undervisningen i våra skolor bedrivs utifrån tanken att ju mer man känner till om sin hembygds historia och kultur, desto lättare är det att ta till sig andra kulturer. Vi behöver utveckla arbetet med Gullspångsälven, Skagern och Väner. I arbetet med lokala förhållanden är det sedan naturligt att lägga ett internationellt perspektiv.

Detta läsår har årskurs 9 gjort en skolresa till Tyskland samtidigt som årskurs 8 har börjat förbereda sin utlandsresa. Att tillsammans förbereda och efterarbeta en utlandsresa erbjuder elever och pedagoger rika möjligheter till fördjupningar i ett annat lands förhållanden.

Att varje enhet ska etablera internationella kontakter har varit ett svårt mål att nå upp till för enheterna. Många är vi som har låst oss vid att detta mål betyder att det ska finnas en kontakt utomlands som är långvarig och etablerad för varje enhet. Men våra enheter har många kontakter som har internationell prägel men de tas i samband med ett visst arbetsområde eller projekt.

8.5 Åtgärder för utveckling

- Utveckla arbetet med Gullspångsälven, Skagern och Väner
- Bli bättre på att ta tillvara de erfarenheter och den kultur som barn och föräldrar från andra länder kan ge oss.

Avslutning

Vår målsättning är att genom ett demokratiskt förhållningssätt, öppen positiv dialog och respekt för allas lika värde skapa en stimulerande och inspirerande arbetsplats och en lärande och utvecklande studiemiljö.

Flexibilitet och utveckling är honnörsord på Lärcentrum och vår strävan är att anpassa kursutbud, utbildningsvägar och studiemiljöer till individens behov och önskemål.

Skolplanen sträcker sig till år 2010 och vi ser att vi behöver inleda en översyn och att tillvarata det som varit bra till nästa skolplan. Detta arbete har påbörjats. Vi har bildat en sk. Utvidgad ledningsgrupp där olika kompetenser möts för att diskutera styrdokumentet, våra skilda behov samt hålla sig ajour med omvärlden. Arbetet förankras i barn- och utbildningsutskottet, då det är politikerna som beslutar om en ny skolplan.

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i samtliga ämnen bedömer vi som ett kraftfullt pedagogiskt verktyg som ytterligare kan hjälpa eleverna att öka måluppfyllelsen och ger föräldrarna en tydligare bild av deras barns lärande.

Arbetet med de skriftliga omdömen har legat till grund för pedagogiska diskussioner under det gångna läsåret och därför upplevs införandet av omdömen som ett stöd för vår lokala skolutveckling.

Utvecklingsgruppernas syfte var att implementera kommunens skolplan. Efter flera års arbete kommer vi att avsluta detta utvecklingsarbete i den formen och i stället bilda lärgrupper. Dessa grupper kommer att vara kommun- och stadieövergripande. I lärgrupperna kommer vi att arbeta för ökad måluppfyllelse, genom arbete med styrdokument, fortsätta och fördjupa vissa delar av utvecklingsgruppernas arbete och arbeta i 1 – 16 års perspektiv.

Kommunens barn- och ungdomskulturplan kommer att omarbetas och bli ett viktigt dokument i det fortsatta utvecklingsarbetet. Här har skolbibliotek och bibliotek en viktig roll i vårt arbete för ökad måluppfyllelse.

Vi vill också betona att vårt medvetna arbete med hållbar utveckling är en påbörjad process som inte kommer att avstanna.

Första etappmålet är uppnått. Nu måste ribban höjas om vi även i framtiden ska kunna behålla utmärkelsen. Nya högre mål håller på att formuleras. Målen kommer att finnas med i den kommande skolplanen för Gullspångs kommun 2011-2015.

För skolorna/förskolorna i Gullspångs kommun är arbetet för ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet en självklarhet.

Skolan har en särställning i mänsklighetens ansträngningar för att vända den globala utvecklingen i en mer hållbar riktning. Det vilar ett tungt ansvar på kommunen att medverka till att skolan kan anta århundradets utmaning.

091202

Ledningsgruppen

genom

Kinga Konopka/Skolchef